

وازگان عربی ۳

(لغات مهم هر درس، جمع‌های مکسر، مرادف، مضاد، کلمات مشابه، جملات مهم، قواعد ترجمه‌ای مهم)

تهییه و تنظیم: حامد احمدی

اردیبهشت ۱۳۹۳

درس ۱:

- عزمَ علیٰ: تصمیم گرفت
- بحثَ عن: جست و جو کرد
- شعر بِ: احساس کرد
- أخذ بِ: گرفت
- يهتم بِ: توجه می‌کند، اهتمام می‌ورزد
- بنین: پسران
- بنات: دختران
- على حد سواء: به طور یکسان
- لا يدع: ترک نمی‌کرد
- يُفيد لشفائة: برای مداوای آن مفید باشد
- قبل: بوسیله
- أجلس: نشاند
- إنزعج: ناراحت شد
- ندم: پیشمانی
- مني (ج منية): آرزوها
- رام: خواست
- باع: فروخت
- عاد: بازگشت
- جال: جولان داد، قدرتمنایی کرد
- لاق: شایسته بود
- أمراء: حاکمان
- أن يصفوا: که تجویز کنند
- دواع: دارو
- راح: رفت
- دار: چرخید، جریان یافت
- حبر: مرکب، جوهر
- يرث: ارث می‌برد
- أعلى: بالاترین
- تُب علينا: توبه ما را پذیر
- تواب: بسیار توبه پذیر
- تلق: می‌بینی، ملاقات می‌کنی
- تهوى: دوست می‌داری
- أهملها: آن را به خود واگذار
- أتاک: نزد تو آمد
- هب: ببخش
- لدن: نزد
- وهاب: بسیار بخشندۀ
- آت: بدۀ، عطا کن
- وعدتنا: به ما وعده دادی
- أنطقني: مرا به سخن در آور
- وفق: توفیق بدۀ
- أزكي: بهتر، برتر
- تجود: می‌بخشی
- سعّة: گشایش، فراخی، وسعت
- لقاء: دیدار
- هوا: آرزو، خواسته

درس ۲

- هَوْن: فروتنی، متنات
- بِرّ: نیکی، خوبی
- مَدِین: مقووض، بدھکار
- ظَاهِرَة: پدیده
- قَوْس قَرْح: رنگین کمان
- مَاطِرَة: بارانی
- الْوَان: رنگ‌ها
- خَلَابَة: دلربا
- يَحْدُث: ایجاد می‌شود
- انکسار: شکسته شدن
- مَدَى الْحَيَاة: در طول زندگی
- جُثَة: بدن، پیکر
- فَتَرَة: زمان، دوره
- رَأِيَة: پرچم
- سِجَن: زندان
- ثَمَن: بها، قیمت
- تَعَوَّدَنَا: عادت کردیم
- نَرْجُو: امیدواریم
- خَرَاج: مالیات
- أَنْ نَأْمَن: که در امان باشیم
- ظَهَر: کمر، پشت
- لَمْ يَنْهَ: او را منع نکرد
- لَمْ يَرْجُ: امید نداشت
- شعر بالَّتَّعَب: احساس خستگی کرد
- لَيْسَتْرِيحَ: تا استراحت کند
- ما بِكَ: تو را چه شده؟
- لَمْ يُشْفَ: شفا نیافت
- أَلْقَيْتُه: او را انداختم
- وَقَعَ: افتاد
- اِرْضَ: راضی شو
- أَدْعُ: بخواه
- بِحَفَاوَة: به گرمی
- يَجِبُ أَنْ لَا نَسْمَح: نباید اجازه دهیم
- مُتَرَفُون: ثروتمندان
- راكبون: سواران
- مراكب: مرکب‌ها، اسب‌ها
- قاموا بتتجیله: به بزرگداشت او پرداختند
- صاح: فریاد زد
- ما أَرْدَتُم: چه چیزی اراده کرده‌اید
- خُلُق: منش، خوی
- نُعَظَمُ: بزرگ می‌داریم
- تَسْقُونَ: سخت می‌گیرید
- عَبَث: بیهوده
- هَيَّنَا: تهییه کردیم، آماده کردیم
- مُرَافِقَيْك (مرافقین + ک): همراهانت
- دوَّاب (ج دَابَة): چهارپایان، حیوانات
- نَائِبِي: ابا داریم، رد می‌کنیم

درس ۳:

- نُرَى: نشان می‌دهیم
- نَرِى: می‌بینیم
- ثقافات(ج ثقافة): فرهنگ‌ها
- علی مَرْ الْعُصُور: با گذشت عصرها
- أَسَالِيب(ج أسلوب): روش‌ها
- استخدَمَ: به کار گرفت
- تَشْمِلُ: شامل می‌شود
- فِنَّات(ج فنة): گروه‌ها
- صَرَفَنا: به شکل‌های مختلف در آوردیم
- لُجَىّ: عمیق
- يَعْشَى: دربرمی‌گیرد
- أَخْبَرَنَا: به ما خبر داد
- لا يَسْتَطِيعُ: نمی‌تواند
- يَغْوِصُ: غواصی می‌کند، فرو می‌رود
- عِشْرِين: بیست
- مَثَة: صد
- مَاتَيْنِ: دویست
- مُدَدَّات: تجهیزات
- حَدِيثَة: جدید
- هُنَاك: آنجا
- الشَّعَاعُ الضَّوئِي: پرتو نوری
- يَتَكَوَّنُ: تشکیل می‌شود
- الْأَلوَانُ: رنگ‌ها
- يَخْتَفِي: پنهان می‌شود
- سَالَ: جاری شد
- دَمَ: خون
- أَسْوَدَ: مشکی
- أَزْرَقَ: آبی
- يُسَبِّبُ: باعث می‌شود
- نباتات(ج نبات): گیاهان
- ثُمَرات(ج ثمرة): میوه‌ها
- إِضَافَةً إِلَى: علاوه بر
- أَعْمَمَ: عام تر
- جَمَادٌ: جسم بی‌جان، جامد
- نَوَاء: هسته
- جُسَيْمٌ: جسم کوچک
- سُمَّيٌّ: نامیده شد
- حَائِزٌ: برنده
- قَرِينٌ: جفت
- صَرَحَ: تصریح کرد، بیان کرد
- يُشَيرُ: اشاره می‌کند
- مَثَابَة: مانند
- شُعُور: احساس
- خَفْيٌ: پنهان، مخفی
- أَثْنَاء: میان
- أَبْحَاث: تحقیقات
- فَخْمَة: با شکوه
- أُمَّى: بی‌س vad
- بَيْئَة: محیط
- تَلَقَّى: گرفت، فهمید، دریافت کرد
- صَبَاحٌ: صبح
- رَآهُمْ: آن‌ها را دید
- حَنَونٌ: بسیار مهربان
- حَيَا: سلام داد
- حَكْمٌ: داور
- بَهْجَة: شادمانی
- أَتَمَّمَتُ: تمام کردم
- نَصْرٌ: یاری

درس ۴:

• أَهْمٌ: مهمترین	• اصْبِرُوا: صبر کنید	• نَشَّأَتْ: رشد یافت، تربیت شد
• صَامِتٌ: ساکت	• صَابِرُوا: پایداری کنید	• فَتَاهَةٌ: دختر جوان
• غَايَاتٌ: اهداف	• رَابِطُوا: آماده شوید، مرزبانی کنید	• سِيَادَةٌ: سروری
• تُحْرِقُ: می سوزاند	• قَامَتْ: برخواست	• فِروْسَيَّةٌ: دلاوری
• فَارِسٌ: سوار کار	• أَحْضَرَتْ: حاضر کرد، آماده کرد	• قَادَةٌ (جَ فَائِدَة): فرماندهان
• فَرَسٌ: اسب	• أَسْلَحَةٌ (جَ سَلَاحٌ): سلاح ها	• فُرْسَانٌ: سوارکاران، دلاوران
• يُوَاصِلُ: ادامه می دهد	• أَلْبَسَتْ: لباس پوشاند	• أَنَّى: چطور؟، چه وقت؟، چگونه؟، کجا؟
• مُوَاصَلَةٌ: ادامه دادن	• وَاحِدًاً فَوَاحِدًاً: یکی پس از دیگری	• يَدُومُ: ادامه می یابد
• سَائِرٌ: رونده	• شَيَّعَتُهُمْ: آنها را همراهی کرد	• فَقَدَتْ: از دست داد
• وَاجِهَةٌ: روپر و شد	• مُكَبِّرَيْنِ: تکییر گویان	• حُرُوبٌ: جنگ ها
• كَادَ يَقْتُلُهُ: نزدیک بود او را بکشد	• يَدْعُونَ: دعا می کنند، می خواهند	• كَابَةٌ: افسرگی، اندوه
• أَخْذَ بِالْزَمَامِ: افسار را گرفت	• أَنْ يُقْوَى: که قوی گرداند	• أَشْرَقَتْ: طلوع کرد، تایید
• صَاحَةٌ: فریاد زد	• أَشْفَقَ عَلَى: دلسوزی کرد	• أَحْسَنَتْ: احساس کرد
• هَازِئٌ: مسخره کننده، استهzae کننده	• نَبَأٌ: خبر	• سَكِينَةٌ: آرامش
• مُرْوَعَةٌ: جوانمردی	• تُواجِهٌ: مواجه می شود	• أَنْشَدَتْ: سرایید
• قَطْعَةٌ: طی کرد، پیمود	• يُحَصِّي: شمرده می شود	• تَحَوَّلَتْ: تغییر کرد
• تَمُرُّ: عبور می کند	• عَائِدَيْنِ: بازگشت کنندگان	• بَكَائِهُ الْعَرَبُ: دختر بسیار گریان عرب
• سَحَابٌ: ابر	• جَرَتْ: جاری شد	• بَعْثٌ: رستاخیز، قیامت
• مُعْرَضُونَ: روی گردانان	• دُمْوعٌ: اشک ها	• نُشُورٌ: برانگیخته شدن
• بَطْلَةٌ: زن قهرمان	• بُكَاءٌ: گریه	• ذَوَّقَتْ: چشاند
• هَيْوَا: بستابید	• عَوَيلٌ: گریه و زاری	• رَبَّتْ: تربیت کرد
• يَظْنُونَ: گمان می کنند	• ناقِلٌ: گوینده	• قِيمَهٌ: ارزش ها
• مُتَرْبِصٌ: در کمین	• تَرَنَّمَتْ: زیر لب سخن گفت، زمزمه کرد	• إِشْتَدَّتْ: شدت یافت
• أَحْفَادٌ (جَ حَفِيدَة): نوادگان، فرزندان	• لَا تَحْسِبَنَّ: هرگز میندار	• إِنْدَفَعَتْ: روانه شد، رهسپار شد
• تَعَالَوْا: بیایید	• عَرِيقٌ: ریشه دار، با اصل و نسب	• جُيُوشٌ: سپاهیان
• أُصْبَيَتْ: دچار شد	• قَلْقَةٌ: نگران	• أَسْلَمْتُمُ: اسلام آوردید
• مَذْعُورٌ: وحشت زده	• بَالٌ: فکر، اندیشه	• أَعْدَّ: آماده کرد
• مَادِحٌ: مدح کننده	• مَرَّةٌ أُخْرَى: یک بار دیگر	• جَزَيلٌ: فراوان

درس ۵

- طلائع: پیشگامان
- حصة: زنگ، قسمت
- يكفي: كافي است
- حفلة: جشن
- تَعَقِّدُ: برگزار می شود
- أسبوع: هفته
- قادم: آینده
- ضوّضاء: سر و صدا
- أَرْفَعُ شَأْنًا: با منزلت ترین
- دُقَّ: زده شد
- مَهْرَ: راهرو
- نادئني: مرا صدا زد
- قِلْقَة: نگران، پریشان
- صورة: عکس، تصویر
- حنان: مهرباني
- زميلات: همساگردی ها، همکلاسی ها
- لم يبق: باقی نمانده است
- ذكرى، ذاكرة: ياد و خاطره
- نِمَتُ: خوابیدم
- مُذْحِمَة: شلغ
- قاعَة: سالن
- أَلْحَّ عَلَى: اصرار کرد، پا فشاری کرد
- سِتَار: پرده
- مُلُونَة: رنگارنگ
- أَصْفَر: زرد
- أَزْرَق: آبی
- أحمر: قرمز
- أَيْضَ: سفید
- أَسْوَد: مشکی
- أَخْضَر: سبز
- ضَحَّى بِنَفْسِه: فداکاری کرد، جانفشانی کرد
- شَعْب: ملت
- سِرَاج: چراغ
- يَخْفِقُ: می تپد، می زند
- غارقة: غرق
- مِنْبَر: تربیتون
- يَصْفَقُونَ: دست می زنند
- مُتَلَوْنَ: رنگارنگ (ریاکار)
- يَزْوَلُ: از بین می رود
- تضحيات: فداکاری ها
- ساعدت: کمک کردم
- فَظَّ: درشت خوی
- انقضّوا: پراکنده شدند
- مقت: کراحت و بدی، دشمنی
- سُلْمٌ: نرdban، پلکان
- لَسْتَ عَلَى شَيْءٍ: تو چیزی نیستی
- لا تُسْقِطُ: پائین مینداز
- أَسْفَلَ: پائین تر
- رِفْق: دوستی، مهرباني
- لا تُحَمِّلُنَّ: هرگز تحمل نکن
- لا يُطِيقُ: طاقت ندارد
- تَكْسِرُهُ: او را می شکنی
- جَبْر: ترمیم، جبران

درس ۶:

• فرَصٌ: فرصت‌ها	• قِيمَة: ارزشمند	• يُفَقَّهُونَ: یاد می‌دهند
• شَيْبٌ: پیری	• شَجَعَ: تشویق کرد	• أَسْتَشِيرُ: مشورت می‌کنم
• خَيَالٌ عَارِضٌ: خیال گذرا	• مُجَتمَعٌ: جامعه	• طَيْرانٌ: پرواز
• صِبَا: کودکی	• تُعَانِي: رنج می‌برد	• آذَانٌ (جُ آذُن): گوش‌ها
• إِحْذَرَ: دوری کن	• خُمُولٌ: سستی، تنبیلی	• زَوَّدَ: مجهز کرد
• بُلُوغٌ: رسیدن	• دَهْرٌ: روزگار	• حَاسَّةٌ: حس
• بَادَرَ: شتاب کرد، اقدام کرد	• لَا يَدُومُ: دوام ندارد، ادامه ندارد	• حَادَّةٌ: تیز
• مُنْيٌ (جُ مُنْيَة): آرزوها	• جُبِنٌ: ترس	• اجْتِنَابٌ: دوری
• إِبْتَدَرَ: شتاب کن	• عَارٌ: ننگ	• اصطدام: برخورد
• ظَمَانٌ: تشنه	• مَكْرُمَةٌ: بزرگی	• أَثْنَاءٌ: میان
• صَفَوُ الْمَاءِ: زلالی آب	• قَدْرٌ: تقدیر	• مُوجَاتٌ قصيرة: موج‌های کوتاه
• غَصٌّ: گلو گیر شد	• أَدَيْتُ: انجام دادم، ادا کردم	• حَجَمٌ: اندازه
• مُفْتَنِصٌ: شکار	• يَرْخُصُ: ارزان می‌شود	• بُعد: فاصله
• تَدْوَقٌ: چشید	• كِلاً: هر دو	• يَتَمَمَّ: بهره می‌گیرد
• مُرٌّ: تلخی	• قَعْدَ: نشست	

درس ۷

• مُعْتَدِّ: متجاوز	• تَشْتَكِي: شکایت می‌کند	• فِتْنَة: فتنه‌ها
• مُسْفِرَة: شاد، خوشحال	• بَعْضُ الْأَحْيَان: گاهی اوقات	• مُظْلِمٌ: تاریک
• مُسْتَبِشَرَة: بشارت دهنده	• لَا أَدْرِي: نمی‌دانم	• رِجَاء: امید
• ضاحک: خندان	• لَا نَلْتَفَتُ: متوجه نمی‌شویم	• نِشَاطٌ: شادابی
• غَبْرَة: غبار نشسته، غمگین و گرفته	• صَيْدَلَة: داروسازی	• عَدَّ: به حساب آورد
• يَمْنُونَ: منت می‌گذارند	• مَارِق: برگشته، خارج شده	• مَوَاهِب: نعمت‌ها
• كَفْرَة (ج کافر): کافران	• دَهْشَة: شگفتی	• عَيْش: زندگی
• فَجَرَة (ج فاجر): بد کاران	• نَسْتَعِينُ: کمک می‌گیریم	• أَنْبَتَنَا: رویاندیم
• كِيمِياء: شیمی	• ضَالِّيْن: گمراهان	• تَجَاه: مقابل
• يَرَحَلُونَ: مسافرت می‌کنند	• لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يَوْلُدْ: نزاید و نزایده شد	• ذَرِيعَة: بهانه، وسیله
• باحثین: جست و جو کنندگان	• كُفُوْ: همتا	• غَايَة: هدف
• اِنْشَقَّت: شکافته شد	• صَمَدَ: بی‌نیاز	• زَهْوَق: از بین رفتنی
• انکَدَرَت: کدر شد، تاریک شد	• أَثْيَم: گناهکار	• مُسَيْطِرَة: مسلط، چیره
• حامیه: سوزان	• غَرَّ: مغروف کرد	• قُوَى: نیروها
• شَفَقَيْن: دو لب	• مَجَال: زمینه، عرصه	• أَنْ نَمَنَّ: که منت بگذاریم
	• كَوْن: هستی	• أَسْتُضْعِفُوا: مستضعف واقع شدند

مضادها :

• رِجَاء ≠ يَأْس (امید ≠ نا امیدی)	• مُرّ ≠ حُلو (تلخ ≠ شیرین)
• فَانِي ≠ باقی (از بین رفتنی ≠ باقی)	• جُبْن ≠ إقدام (ترس ≠ شجاعت)
• كَسِيل ≠ نشاط (تبلي ≠ شادابی)	• عَار ≠ مَكْرُمة (تنگ ≠ بزرگی)
• ضَوء ≠ ظَلَام، ظلمة (روشنایی ≠ تاریکی)	• زَاد ≠ نَصَص (زياد شد ≠ کم شد)
• سُرُور ≠ حُزْن (شادی ≠ اندوه)	• شَيْب ≠ شَباب (پیری ≠ جوانی)
• فِقدَان ≠ حُصُول (از دست دادن ≠ بدست آوردن)	• عُقْبَى ≠ دُنْيَا (آخرت ≠ دنیا)
• ذَكَر ≠ أَنْثَى (مذکر ≠ مؤنث)	• حَرَم ≠ أَحَلَّ (حرام کرد ≠ حلال کرد)
• بَنِين ≠ بَنَات (پسران ≠ دختران)	• مَوْت ≠ حِيَاة (مرگ ≠ زندگی)
• مُقدَّمة ≠ آخر (جلو ≠ آخر)	• السُّكُون ≠ حِرْكَة (سکون ≠ حرکت)

مِرَادُفُهَا:

- دَعَ = أُتْرُوك (رها كن، ترك كن)
  - يَدَعُ = يَتَرُوكُ (ترك مى كند، رها مى كند)
  - عَطْشَانٌ = ظَمَآنٌ (تشينه)
  - عَوْيِلٌ = بُكَاءٌ (گريه و زاري)
  - أَزْكَى = أَفْضَلٌ (برتر)
  - تَهْوِي = تَحْبَّ (دوست مى داري)
  - نَشَأٌ = تَرْبَّ (رشد يافت، تربيت شد)
  - أَحْسَنٌ = شَعْرٌ (احساس كرد)
  - حَرَبٌ = مَعْرِكَةٌ = قِتَالٌ (جنگ)
  - جَرَى = سَالٌ (جارى شد)
  - عَقْبَى = آخِرَةٌ = أُخْرَى (آخرت)
  - تَحَوَّلٌ = تَغْيِيرٌ (تغير كرد)
  - بِرٌّ = إِحْسَانٌ (نيکي)
  - عَيْشٌ = حَيَاةٌ (زندگى)
- خَشِىَّ = خَافَ (ترسييد)
  - خُمُولٌ = كَسِيلٌ، كَسَالَةٌ (سس蒂، تبلی)
  - قَعْدَ = جَلْسَ (نشست)
  - قَامَ = نَهْضَ (برخاست، ايستاد)
  - زُمْرَةٌ = فِئَةٌ (گروه)
  - ذَهَبَ = رَاحَ (رفت)
  - بَعْثٌ = نُشُورٌ (قيامت)
  - أَغْنِيَاءٌ = مُتَرَفَّونٌ (ثروتمندان)
  - نَبْأٌ = خَبْرٌ (خبر)
  - لُجَىٰ = عَمِيقٌ (عميق)
  - يَسْتَطِيعُ = يَقْدِرُ (مي تواند)
  - مَشْعَلٌ = سِرَاجٌ (چراغ)

کلمات مشابه:

- دعا: دعوت کرد، دعا کرد(دعو) / وَدَعَ: رها کرد، ترک کرد / وَعَدَ: وعده داد / عاد: بازگشت(عود) / عَدَّ: شمرد، به حساب آورد / عَدَى: دشمنی کرد(عدو)
- الْقَيْتُ: انداختم، رها کرد / لقيتُ: دیدم / تلقیتُ: فهمیدم
- اندفع: رهسپار شد / دافع: دفاع کرد / دفع: رد کرد، پرداخت کرد
- بُكاء: گریه / باکی: گریان / بَكَاء: بسیار گریان / کابه: افسردگی
- قَنَصَ: شکار کرد / نقَصَ: کم شد / قصَّ: بازگو کرد / غَصَّ: در گلو گیر کرد
- مُرّ: تلخ / مرء: انسان / مَمَّ: راهرو / مَرّ: عبور کرد / مُرَوَّةَ: جوانمردی
- أَخْبَرَنَا: به ما خبر داد / أَخْبِرَنَا: به ما خبر بده / أَخْبَرَنَا: خبر دادیم
- لَون: رنگ / ألوان: رنگ‌ها / مُلْوَنَة: رنگارنگ / متلون: رنگارنگ(ریاکار)
- الحصول على: دست‌یابی به چیزی / الوصول إلى: رسیدن به چیزی
- مَطَرَ: باران / ماطِرَة: بارانی / أمطار: باران‌ها
- بيئة: محیط / مِئَة: ۱۰۰ / فَتَة: گروه / شَفَة: لب
- قَبَلَ: بوسید / أَقْبَلَ: روی آورد / قَبْلَ: قبول کرد، پذیرفت
- قِيمَ: ارزش‌ها / قَيْمة: ارزشمند / قيمة: ارزش
- وَاصَّلَ: ادامه داد / وَصَّلَ: رسید، وصل کرد
- تَقْبِيلَ: بوسیدن / إقبال: روی آوردن / قَبْول: پذیرفتن
- يَهْدِي: هدایت می‌کند / يُهْدِي: هدیه می‌دهد، اهداء می‌کند
- صاحَ: فریاد زد / ساحة: میدان
- تَذَوَّقَ: چشید / ذَوَّقَ: چشاند
- صَفَقَ: دست زد / شجَعَ: تشویق کرد
- قَدَّمَ: تقديم کرد / تقدَّمَ: پیشرفت کرد
- نَرَى: می‌بینیم / نُرَى: نشان می‌دهیم
- جَنَاحَ: بال / نجاح: موقفیت
- يَتَكَوَّنُ: تشکیل می‌شود / يَكُونُ: می‌باشد
- أُمَّى: بی‌سود / أُمَّى: مادرم
- آخر: دیگر / آخرین: دیگران / آخر: پایان
- بِرّ: نیکی / بَرّ: خشکی
- نَصَرَ: یاری / انتصار: پیروزی
- بنات: دختران / نبات: گیاه
- جَلَسَ: نشست(ثلاثی مجرد) / أَجلَسَ: نشاند(إفعال)
- يَذَهَبُ: می‌رود(ثلاثی مجرد) / يُذَهَبُ: می‌برد(إفعال)
- صامِد: پایدار / صُمود: پایداری
- عاد: بازگشت / تَعَوَّدَ: عادت کرد
- يَسْمَحُ: اجازه می‌دهد / يَسْمَعُ: می‌شنود
- قَتَلَوا: کشتند / قاتلوا: جنگیدند
- دَمَ: خون / دَمَعَ: اشک

جملات مهم:

۱. مَتَىٰ مَا تَلَقَّ مَنْ تَهُوی دَعَ الدُّنْيَا وَ أَهْمِلَهَا: هر گاه کسی را که دوست می‌داری دیدی دنیا را رها کن و به خود واگذار.
۲. أَوْ كَظِلْمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُجْجِيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِنْ فُوقَهُ مَوْجٌ: مانند تاریکی‌هایی در دریای عمیق که موجی از بالایش موجی است آن را در بر می‌گیرد
۳. وَ لَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْياءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ: هرگز کسانی را که در راه خدا کشته شدند مرده میندار بلکه نزد پروردگارشان روزی داده می‌شوند.
۴. لَوْ كُنْتَ فَظًا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ: اگر درشت‌خوی سنگ‌دل باشی از پیرامونت پراکنده می‌شوند.
۵. قَدْ يَضُرُ الشَّيْءُ تَرْجِعُهُ رُبُّ الْظَّمَانَ بِصُوْمَالَهُ غَصَّ: گاهی چیزی که سودش را امید داری، ضرر می‌رساند چه بسا تشنه‌ای که به زلالی آب گلوگیر شود
۶. إِذَا التَّبَسَّتَ عَلَيْكُمُ الْفَتْنَ كَفْطَعَ الْلَّيلَ الْمُظْلَمَ فَعَلِيْكُمْ بِالْقُرْآنِ: هر گاه فتنه‌ها مانند تکه‌های شب تاریک شما را در بر گرفت پس بر شما باد به (مراجعه به) قرآن.

قواعد ترجمه‌ای مهم:

۱. صیغه‌های کان + فعل مضارع = ماضی استمراری
کانوا قد اکتشفوا: کشف کرده بودند
کانوا قد اعتقادوا: اعتقاد داشته بودند
۲. لم يا لمما + فعل مضارع = ماضی نقلی يا ساده منفي
لم یُقبّل: نبوسید (لم یُقبّل = ما قبّل) / لم یَبْقَ: باقی نمانده است / لم یُشَفَ: شفا نیافت
۳. مفعول مطلق تأکیدی با قیدهایی مانند «قطعاً، حتماً، بدون شك و ...» ترجمه می‌شود.
کلّم اللّهُ موسى تکلیمیاً: خداوند قطعاً با موسی سخن گفت
۴. مفعول مطلق نوعی(بیانی) با قیدهایی مانند «مانند، همچون، سخت، بسیار، به نیکی و ...» ترجمه می‌شود.
ابتسامه لهم ابتسامة الأَب الحنون: مانند پدری مهربان به آن‌ها لبخند زد.
۵. تمیزی را که از اسم تفضیل رفع ابهام می‌کند می‌توان به صورت یک کلمه و با افزودن «تر» یا «ترین» ترجمه کرد.
هو أَرْفَعُ شَائِئًا: او با منزلت‌ترین است. / هم أَحْسَنُ النَّاسَ أَخْلَاقًا: آن‌ها خوش‌اخلاق‌ترین مردم‌اند.
۶. مستثنی مفرغ در جملات منفي به صورت مثبت و با تأکید ترجمه می‌شود.
لا تُساعِدُهَا عَنْدَ الطِّيرَانِ إِلَّا آذَانُهَا: هنگام پرواز فقط گوش‌هایش به او کمک می‌کند.
لا يَتَمَتَّعُ بِهَذِهِ الْقَدْرَةِ إِلَّا الْخَفَافِشُ: فقط خفافش از این قدرت بهره می‌برد.
۷. قَدْ + فعل مضارع : گاهی + فعل مضارع
قد یَضُرُّ: گاهی ضرر می‌رساند
والعقابة للمتقين – التماس دعا